

masala és barreja d'especíes

masala

Periòdic d'informació, denúncia i crítica social a Ciutat Vella

maig ~ juny 09 núm. 47

TURISME

XXL

Dossier
Turisme XXL
El Distrito podría
aprobar 27
nuevos hoteles y
16 ampliaciones

Continúa la vía judicial contra las
trabajadoras sexuales y se estanca
el programa ABITS

Pàg 2

Atesa la falta de proves, llibertat per
als detinguts el 19 de gener del 2008
al Raval

Pàg 2

El ingeniero Joaquín Quilez
imputado en la trama de los burdeles
es titular de una empresa de
acompañantes de lujo

Pàg 3

Saura, els Mossos
i la Santíssima Trinitat

Pàg 10

Les 14 setmanes o com quedar-se a mitges

Pàg 12

Bangladeshíes e indios exasperados tras dos años
encerrados en los CETI de Ceuta y Melilla

Pàg 13

Pàg 14

**Entrevista amb
Abdul Rashid.**

Fundador de l'associació
Comunitat Afganesa

انجمن افغانها
د افغانستان ټولنه
COMUNITAT
AFGANESA

مباحثه

Hotel Barceló: urbanisme de guerra i a cor obert

La urbanització de l'Illa Robador i més concretament la inauguració de l'Hotel Barceló són el final simbòlic de tota una època: la de l'urbanisme de guerra i a cor obert al Raval. En el cas de l'actual rambla i de la nova illa es van eliminar dos carrers i només de l'Illa Robador van desaparèixer 50 edificis, 450 habitatges i 93 locals comercials. Al seu pas, desenes de veïns expulsats, les xifres reals dels quals mai han estat ofertes per FOCIVESA, i un greu cost polític i associatiu. La urbanització de Robador va estar aturada durant anys per un contenciós administratiu presentat per la Taula del Raval, que va patir com a represàlia política un muntatge mediàtic-policial conegut com a "cas Raval". La responsabilitat política directa d'aquesta operació, promoguda per Foment de Ciutat Vella "amb criteris de recuperació de plusvàlues", evidencia un paper de l'Ajuntament normalment ocult i ben diferent del suposat paper d'àrbitre de les administracions: el d'un agent econòmic més dins del mercat.

El Raval Sud no s'escapa de la febre hotelera

Al Raval Sud ja fa més de dos anys que hi ha dos solars ubicats entre els carrers Portal de Santa Madrona, Cid i Pere Camps. Un dels solars està destinat a la futura seu de la Tresoreria General de la Seguretat Social. Les obres no han començat i l'adjudicació va ser a principis d'aquest any, després d'haver estat oberta durant tot aquest temps, ja que la rentabilitat d'aquest edifici no està a l'alçada de la febre hotelera. En canvi l'altre solar, propietat de la UGT, s'havia destinat a la construcció d'habitatges de protecció oficial, fins que es va fer la permuta dels terrenys i els habitatges es construiran finalment a la Zona Franca, per construir al barri del Raval un hotel de luxe. El grup immobiliari Preyco ja ha comprat el terreny i tot i no haver començat les obres ja té definida l'estructura de l'hotel, que serà de tres edificis, un de quatre plantes i dos de nou plantes, segons va publicar la premsa a finals de l'any passat. (Veure Masala núm. 44). L'arquitecte del projecte, Josep Llinàs, haurà de pensar que en aquesta zona tant castigada per l'especulació l'edifici estarà just al davant de la Sala de Venopunció Assistida del Raval. Tot i que aquesta dificultat pot ser un atractiu turístic, molt a prop de la plaça Blanquerna, on s'ubica la SVA, trobem el Museu de les Drassanes, edifici municipal que s'utilitza com a sala de festes privada. Sembla que així es tanca un cercle turístic i hotelier en aquesta zona del Raval Sud, però les intencions no s'aturen aquí, sinó que ja van un mica més enllà, ja que darrere del solar on es construirà el futur hotel de luxe, ja s'està construint un altre hotel, ubicat on hi havia l'antic cinema Colón, edifici que ja duia més de mitja dècada abandonat i en males condicions i que per molts historiadors era considerat patrimoni arquitectònic del barri.

Hotel Vela: el poder del Port de Barcelona

L'Hotel Vela és l'últim símbol i segurament el més escandalós de la barreja d'imposició i impunitat característica del model Barcelona d'urbanisme i turisme depredadors. Més de 31.000 metres quadrats a primera línia de costa entregats al negoci privat i que es repartiran en diferents àmbits entre les constructores Fomento de Construcciones y Contratas, OHL i COMSA per una banda, i per l'altra la multinacional hotelera Starwoods. Gairebé cent metres d'alçada, vint-i-sis plantes, 470 habitacions i 640 places a 249 euros la nit en l'opció més barata. La cobertura legal en aquesta operació, com va passar amb el Maremagnum, no és altra que l'autonomia de l'Autoritat Portuària, que en aquest cas i sense altre criteri que la carambola econòmica se situa per sobre de la Llei de Costes, tot coronant la marató especuladora de finals dels noranta i principis de segle. L'operació Vela torna a cridar l'atenció sobre el Port de Barcelona, un territori amb la seva pròpia llei, amb un poder opac i incontrolable, ja que al seu consell d'administració polítics, institucions, sindicats i empreses es barregen i són jutge i part.

La Báscula
de La Cereria

bocadillos
comidas caseras
tés e infusiones
pasteles
zumos
cafés
batidos

C. Flassaders 30 bis - Bcn
Tel 93.319.98.66
Obert tot els dies de 9:30 a 24:00

23 robadors

vins i copes
obert/obert - DIMARTS-DIUMENGE
DIMECRES - JAM SESSION 8H./11H
DJOUS - DISSABTE - DJ'S
DIUMENGE- PROJECCIONS

c./ROBADOR 23
METRO-LICEU

El Be Negre

Tel. 934416898
Mòbil 689491204
c/Lleialtat 2
08001 Barcelona

Horari
Dilluns a divendres
de 12 a 14h i de 17 a 20h
Dissabtes de 13 a 14h

Turisme XXL

Hotels XXL No estan tots els que són perquè no hi caben

Text i fotos / Masala

L'Hotel del Palau: per a què un procés participatiu?

L'operació per construir un hotel al costat del Palau de la Música, on estan implicats Ajuntament, la Fundació Orfeo Català i el Col·legi La Salle recull tots els elements a què ens té acostumats el consistori barceloní. Acords preferencials amb entitats de la burgesia catalana, arquitectes estrelles, canvis en les qualificacions urbanístiques, pactes sota mània per acontentar tothom i control de les opinions contràries als seus plans gràcies als processos participatius.

Aquest pla va sorgir de les intencions de fer negoci per part de la Fundació del Palau de la Música, amanyades amb el pretext de crear una plaça al costat del Palau que deixés més perspectiva als turistes per admirar l'edifici modernista. Ràpidament es van fer amb un arquitecte de renom, Oscar Tusquets, que va dissenyar un hotel que doblava l'alçada de la resta d'edificis del carrer Sant Pere Més Alt i que incloïa un aparcament subterrani de tres plantes d'ús públic. Ja s'havia acordat amb anterioritat amb la congregació La Salle permutar el seu edifici per unes obres de millora a la seva escola, i s'havia canviat ràpidament el pla urbanístic de la zona per poder fer-hi un hotel i fer desaparèixer un servei educatiu d'un barri no gaire equipat.

Una vegada tot preparat, es va començar un procés participatiu per intentar fer callar les veus crítiques amb la construcció d'un nou hotel a Ciutat Vella. A les reunions amb els veïns es va presentar un pla inacceptable i no es va deixar espai per a la participació real, poder decidir si es volia o no un hotel. D'aquest procés va sortir un hotel molt canviat, que conserva la façana de l'edifici on serà encabit i que redueix les places d'aparcament. Una victòria per al procés participatiu, segons Itziar González, que declarava encantada que s'havia aconseguit fer un hotel entre tots.

Però les associacions veïnals ja comencen a conèixer el paper d'aquests processos participatius, on es presenta un pla esbojarrat per poder fer després els retocs als elements més defasats i quedar-se així amb un pla que manté les línies bàsiques del projecte, en aquest cas fer un hotel al costat del Palau. El moviment veïnal sospita que en realitat era aquest el pla inicial que es volia fer empassar, i que havia estat amagat en un calaix fins que ha trobat el moment idoni per sortir.

La muralla romana: enderrocs per a uns i edificis històrics per a d'altres

Quan pensàvem que els enderrocs d'habitatges i la creació de nous forats a Ciutat Vella arribava a la seva fi, hem conegut el nou pla de l'Ajuntament per crear una nova zona d'interès turístic. Aquest pla, que consisteix a fer visibles cinquanta metres de la muralla que transcorre paral·lela a la Via Laietana, obliga a l'enderrocament dels edificis que es troben entre els números 14 i 20 del carrer Sots-tinent Navarro. D'aquests edificis, un és propietat de l'Ajuntament, que caurà quan li arribi el moment, l'altre és de les monges carmelites, amb qui no serà difícil arribar a un acord. Però l'edifici del número 14 continua habitat, així que s'ha d'arribar a un acord amb els propietaris per fer-los fora. Aquests veïns fa molts anys que suporten una situació de precarietat als seus habitatges perquè l'Ajuntament no els permet fer cap obra de millora ja que els plans de visibilitzar la muralla són molt antics i la decisió d'enderrocar els edificis fa temps que està acordada. Per tot això, podríem dir que aquí qui està fent mòbbing als veïns és el propi Ajuntament.

L'altra cara de la moneda d'aquest pla de recuperació de la muralla la trobem al número 7 del carrer Lledó, on es troba un palau on va néixer Francesc Moragas, fundador de La Caixa, i que està sent reformat per l'arquitecte Rafal Moneo per convertir-se en un hotel de luxe. Doncs aquest hotel-palau té accés directe a la muralla i a una de les torres que la travessaven, per on s'arriba al pas de ronda, i dins dels plans de reforma està pensat construir al voltant de la muralla i fins i tot al damunt, fent habitacions per sobre de la cota romana.

Les lleis de patrimoni històric obliguen que els béns culturals d'interès nacional siguin de domini públic, i per tant que puguin ser visitats lliurement per tothom. Però els edificis dels voltants són una altra cosa, uns fan nosa i d'altres són negoci.

Bar Mendizabal

Pl. Canonge Colom
Raval / Barcelona

sucs i batuts naturals, esmorzars, música,
plats del dia, cocktails, bocates, take
away, terrassa, sol iombra

RAVAL

Exposicions, sucs de fruita, batuts,
pastissos, narguilé, tes exòtics

la clandestina

dilluns i dijous de 9 a 22h
divendres i dissabtes
de 10 a 24h
diumenges de 11 a 22h

Tel. 933190533
Baixada de Viladecols 2 bis
08002 Barcelona

B.J.

comidas, tapas y bocadillos

domingos
cerrado

c/Joaquín Costa 36
Tel. 933014763

Frase del dia
Gratuita (10)

Casos y cosas de las cuatro décadas negras

Julia Peiró

Ahora que se habla sin parar de recuperar la memoria histórica, me ha entrado a mí también el gusanillo y aprovecho las páginas de Masala para recordar cosas y casos de los 40 terribles años (de 1936 a 1975, y alguno más) en que el país vivió bajo la bota franquista.

Continuamente aparecen libros sobre el tema, y también sobre los años sucesivos, como *El circo de la política*, de Josep María Loperena, que luce un subtítulo clarificador: *Esperpento de politiqueros*

y otros próceres de quita y pon, con páginas impagables, y de inmediato recuerdo, las que hacen referencia al 23-F, el golpe-payasada del teniente coronel Tejero. Pero prácticamente todos esos libros orbitan sobre el tema político, y yo prefiero tocar el mundo, o submundo, del espectáculo, porque es el que he tocado en mayor medida a lo largo de mi vida periodística, me encanta y encima, al nota le apetece provocar. Eso sí: la frivolidad hay que retratarla con rigor, imprescindible siempre, y más aún cuando se trata de frivolidad. Me anima, además, la reciente aparición de un libro del colega Pablo Ignacio de Dalmases, *Oficio de carroñero*, donde se pasea por el tantas veces mal visto, y demasiadas con razón, trabajo de reportero, para redescubrirnos muchos locales ya desaparecidos y muchos avatares de la época.

Pero Dalmases es un hombre educado y yo, cuando escribo, me esfuerzo en no serlo. A él le gusta recrear los buenos momentos, y a mí, hurgar en el fétido vertedero de la información. No esperen detalles albarados, aunque empiece con un texto suyo (del libro citado). Cuenta cómo en los años del franquismo los artistas de circo y variedades,

Las veleidades de la censura, por cierto, tuvieron vida más larga que el dictador. La cantante Elisa Serna me contaba meses más tarde del gran óbito: "Para conseguir el carné tienes que aceptar las cosas más absurdas. A mí, que me caigo de progre y hago canción social, me obligaron a vestirme de cóctel, y a un intérprete de *la nova cançó catalana* le hicieron cantar *El porompompero*". Encima no había una sola censura, sino muchas, todas las censuras del mundo: a la hora de grabar un disco, censura sobre los textos; superada

En los años del franquismo los artistas de circo y variedades, para actuar profesionalmente, necesitaban -requisito obligado- un carné que otorgaba el Sindicato Vertical, y que en la tapa llevaba la bandera rojinegra de la Falange (copia de la bandera de la CNT)

esta, sobre las canciones a grabar, y cuando se había grabado el disco, seguían: una, sobre el producto acabado; otra, para su programación en la radio; otra, para su programación en TVE; otra, para las actuaciones en directo... Pero si lo conseguías superar todo, tampoco tenías ninguna garantía, pues en cada provincia el Gobierno Civil aplica su particular criterio, que estaba por encima del bien y del mal, y encima, se permitía también que los alcaldes lo aplicaran en sus municipios...

Salirse de las normas era grave, podía caerle al infractor una multa millonaria o incluso la cárcel. El humorista Chicho Gordillo, que la tele hizo famoso, me contó cómo en los años sesenta la policía se lo llevó detenido a comisaría por contar un chiste que fue considerado "grave insulto a la religión" (la católica, claro, la única que había, como había una sola nación, una sola lengua y una sola tele). Decía el chiste: Entra un señor muy feo, muy feo en una pescadería, y pide a la dependienta: "Póngame bonito", y contesta ella: "Se cree que esto es Fátima o qué?".

Otro chiste perfecto para engrosar la condición de preso era éste de la serie "Antes y ahora", de principios de los cincuenta: "An-

eran una fortuna por aquel entonces - Es acuario". Y decidió el censor: "Bueno, si sólo es un santo, doscientas cincuenta". El propio Dalmases cuenta, en *Oficio de carroñeros*, cómo fue despedido del diario donde trabajaba por publicar la foto de una vedette que enseñaba un trocito de muslito, total nada, pero un lector la reconoció: No era una mujer, se trataba de Josephine, una falsa mujer, ¡un travesti!. Y se armó un escándalo monumental que acabó con él de patitas en la calle.

Los niños eran educados en la sumisión al mando, y el mando supremo estaba encarnado en la figura del dictador, que lo ejercía con mano de hierro a través de sus sicarios, los gobernadores civiles en primer lugar. Una de la más queridas joyas de mi archivo es el programa de un festival infantil celebrado en el circo Olimpia de la Ronda de San Pau, un local diferente que la especulación inmobiliaria arrasó muy pronto. En portada, junto al reclamo "Sorteo de preciosos juguetes. Regalo de juguetes a todos los niños", los obligados "¡Franco! ¡Franco! ¡Franco! ¡Arriba España! ¡Viva España!", además del yugo y las flechas inevitables. En el interior, la gran comida de coco fascista: Un personaje muy popular de los tebeos de la época, Hipo, un elefante que junto a los monos Monito y Fifí hacía las escasas delicias de los niños de la época, leía un bando (claro, ¡un bando!): "¡Eh, niños!... En esta España que quiere ser grande, no se puede disentir, sino obedecer. Hay uno que ha sabido vencer y sabe mandar; a los demás, toca obedecer. En el tranvía, en la calle, en la escuela, veréis órdenes, consignas. Leedlas, acatadlas y cumplidlas, ellas os trazan el camino de la paz, de la grandeza. ¡Niños! Niños todos que os sentís orgullosos de haber nacido españoles, haced a vuestra patria esta promesa: Yo prometo ser un niño disciplinado, ordenado, trabajador. Yo cumpliré las órdenes que me impongan mis jefes y superiores, y me sentiré satisfecho de haber cumplido con mi deber de español".

Era el ridículo Imperio que soñaba Franco. Y si retrocedemos a la década de los cuarenta, la lectura de los diarios puede convertirse en un sorpresa constante. Uno no sabe si reír o llorar con aquel mundo de restricciones, pan negro (unos decían negro y otros moreno, pero curiosamente todos decían pan), huevos en polvo y agua de litines. Pero, por encima de todo, aleteaba el miedo... Si hasta los anuncios eran órdenes: "Señora, si usted, ¡como debe!, pone la ropa en remojo, use lejía X..." Y cuando no ordenaban, se trataba de comidas de coco más estropajosas aún: "¡Católico! Hoy es primer viernes de mes", porque, según decían los jerifaltes de la mafia católica, quienes comulgaban cinco primeros viernes de mes ya se habían asegurado el cielo.

En 1952, un diario ya desaparecido, *El Correo Catalán*, publicaba una encuesta a doble página sobre un tema en apariencia baladí, pero que preocupaba a las autoridades, pues veían aumentar de manera incesante el parque automovilístico. La pregunta tenía su miga: "¿Están las mujeres capacitadas para conducir automóviles?". Consulta tan importante merecía la opinión de los personajes más relevantes de la sociedad barcelonesa, que, conocedores del tema, exponían su sesuda visión ante un problema que sin duda

MARCHA TRIUNFAL DE LA VIRGEN CAPITANA

Generalísimo Franco:
Bien has trazado tu plan.
—No he sido yo quien lo ha hecho.
Fué la Virgen del Pilar

La iglesia se identificó con el franquismo y no dudó en bendecir sus crímenes
Imagen extraída del libro de texto *Catón Moderno* (1945)

iba a acrecentarse, pues cada vez más féminas se atrevía a coger un volante, poniendo en grave peligro la seguridad de los viandantes. Naturalmente, la respuesta unánime de los próceres fue rotunda: "¡No están capacitadas!". "Porque el pensamiento de las señoras está siempre ocupado en ideas muy elevadas, y no entran en él unas ordinarias normas de circulación", contestó un alto cargo de la policía municipal. "Su sentido de la galantería les hará creer que tienen siempre prioridad, pues los caballeros están obligados a cedérsela, aunque ellos lleven la derecha, y eso será motivo de innumerables accidentes", opinaba otro. Todos así, y hablamos de hace poco más de cincuenta años, y del mismo país que en su etapa republicana había elaborado las leyes más modernas de Europa, para, con la victoria de Franco, volver a las cavernas.

Hablamos de hace poco más de cincuenta años, y del mismo país que en su etapa republicana había elaborado las leyes más modernas de Europa, para, con la victoria de Franco, volver a las cavernas.

Bueno, habrán visto que aún en el mundo más frívolo podemos encontrar retazos de historia interesantes; de nuestra pequeña historia, si quieren, pero historia al fin y al cabo, que me encanta que conozcan. En el próximo número me pondré serio, y les hablaré, si me lo permiten, de la vida esclava. Sí, sí, esclava, con todas sus letras, que llevaba la clase obrera en la Barcelona del siglo XIX. Posiblemente han leído mucho o bastante sobre la esclavitud de los negros africanos en América, pero probablemente no han leído nada de los obreros barceloneses que malmorían en las miserables barriadas de nuestra ciudad. Les emplazo para el próximo número.

Foto montaje extraído de la revista *Frontera*. Toulouse, France. Abril 1975

para actuar profesionalmente, necesitaban -requisito obligado- un carné que otorgaba el Sindicato Vertical, y que en la tapa llevaba la bandera rojinegra de la Falange (copia de la bandera de la CNT), y en el interior el nombre del artista, calificado de "camarada", le gustase o no el apelativo. También era obligatorio aportar un documento sellado por la censura con los diálogos o las letras de las canciones, y fotos, también selladas, que mostraran de manera inequívoca el vestuario que utilizaría el artista en su actuación.

tes, cuando comprabas unos zapatos te los entregaban en una caja de cartón. Ahora, el cartón ya está en los zapatos". Sandra, una vedette de cabaret que alcanzó los tiempos del destape, y de actuar mostrando ligerísimas transparencias pasó a cantar con las tetas bamboleando, me contó que en los años de la noche negra se le ocurrió salir a cantar con una medalla de su signo del zodiaco, y se le acercó un censor: "¡Quinientas pesetas de multa por salir a la pista con una medalla de la Virgen!". "¡Pero si no es la Virgen! -contestó ella horrorizada, que quinientas pesetas

masala
masala és barreja d'espècies

Masala no és la veu de cap entitat, ONG, secta o partit
Podeu col·laborar amb articles, dibuixos, notícies, fotografies, poesies, entrevistes i en la distribució
8000 exemplars repartits entre comerços, associacions, centres cívics i socials, biblioteques...

Telèfon de contacte: 935113965
masala@ravalnet.org
Ens pots trobar tots els divendres de 17 a 21h a El Lokal (C/de la Cera 1 bis)

Masala només es fa responsable dels articles firmats com Masala

Aquesta edició s'ha tancat el 27 d'abril de 2009

